

רמב"ם הלכות שחיטה פרק א

הלכה כג

השוחט צריך שיבדוק הסכין בחודה ומצד זה ומצד זה, וכיצד בודקה מוליכה ומביאה על בשר אצבעו ומוליכה ומביאה על צפורנו משלש רוחותיה שהן פיה ושני צדדיו כדי שלא יהיה בה פגם כלל ואח"כ ישחוט בה.

הלכה כד

וצריך לבדוק כן אחר השחיטה שאם מצא בה פגם אחר השחיטה הרי זו ספק נבלה שמא בעור נפגמה וכששחט הסימנים בסכין פגומה שחט, לפיכך השוחט בהמות רבות או עופות רבים צריך לבדוק בין כל אחת ואחת שאם לא בדק ובדק באחרונה ונמצאת סכין פגומה הרי הכל ספק ח נבלות ואפילו ט הראשונה. +/השגת הראב"ד/ וצריך לבדוק כן אחר השחיטה וכו'. א"א כבר הסכימו חכמינו שאינו צריך אא"כ רוצה לשחוט אחריה שלא אמרו בגמרא צריך לבדוק אלא השוחט ונמצאת פגומה ואילו היה צריך היו אומרים כן כמו שאמרו השוחט צריך שיבדוק בסימנין אחר ששחט. +

הלכה כה

בדק הסכין ושחט בה ולא בדקה אחר שחיטה, ושבר בה עצם או עץ וכיוצא בהן ואחר כך בדק ומצאה פגומה י שחיטתו כשרה, שחזקת הסכין שנפגמה בדבר הקשה ששבר בה, וכן אם פשע ולא בדק הסכין או שאבדה הסכין עד שלא יבדוק שחיטתו כשרה.

הלכה כו

כל טבח שלא בדק הסכין שלו ששוחט בה לפני חכם ושחט בה לעצמו בודקין אותה, אם נמצאת יפה ובדוקה כ מנדין אותו לפי שיסמוך על עצמו פעם אחרת ותהיה פגומה וישחוט בה, ואם נמצאת פגומה מעבירין אותו ומנדין אותו ומכריזין על כל בשר ששחט שהוא טרפה.

רמב"ם הלכות שחיטה פרק ד

הלכה א

ישראל שאינו יודע חמשה דברים שמפסידין את השחיטה וכיוצא בהן מהלכות שחיטה שביארנו ושחט בינו לבין עצמו אסור לאכול משחיטתו, לא הוא ולא אחרים, והרי זו קרובה לספק נבלה והאוכל ממנה כזית מכין אותו מכת מרדות.

הלכה ב

ואפילו שחט בפנינו ארבע וחמש פעמים שחיטה כשרה והרי שחיטה זו ששחט בינו לבין עצמו שחיטה נכונה וגמורה א אסור לאכול ממנה, הואיל ואינו יודע דברים המפסידיים אפשר שיפסיד השחיטה והוא אינו יודע כגון שיששה או ידרוס או ישחוט בסכין פגומה וכיוצא באלו בלא כונתו.

הלכה ג

ישראל שיודע הלכות שחיטה הרי זה לא ישחוט בינו לבין עצמו לכתחלה עד שישחוט בפני חכם פעמים רבות עד שיהיה רגיל ורזיז, ואם שחט תחלה בינו לבין עצמו שחיטתו כשרה.

הלכה ד

היודע הלכות שחיטה ושחט בפני חכם עד שנעשה רגיל הוא הנקרא מומחה וכל המומחין שוחטין לכתחלה בינן לבין עצמן ואפילו ב נשים ועבדים אם היו מומחין הרי אלו שוחטין לכתחלה.

הלכה ה

חרש שוטה וקטן ושכור שנתבלבלה דעתו ששחטו שחיטתן פסולה מפני שאין בהן דעת שמא יקלקלו, לפיכך אם שחטו בפני היודע וראה אותן ששחטו כהוגן שחיטתן ג כשרה.

הלכה ו

מי שאינו יודע אצלנו ששחט בינו לבין עצמו שואלין אותו, אם נמצא יודע עיקרי הלכות שחיטה שחיטתו כשרה.

הלכה ז

הרי שראינו ישראל מרחוק ששחט והלך לו ולא ידענו אם יודע אם אינו יודע הרי זו מותרת, וכן האומר לשלוחו צא ושחוט לי ומצא הבהמה שחטה ואין ידוע אם שלוחו שחטה או אחר הרי זו מותרת, שרוב המצויין אצל שחיטה ד מומחין הן.

הלכה ח

אבד לו גדי או תרנגול ומצאו שחוט בבית מותר, שרוב המצויין אצל שחיטה מומחים הן, ה מצאו בשוק אסור שמא נתנבל ולפיכך הושלך, * וכן אם מצאו באשפה שבבית אסור.

חידושי הריטב"א מסכת חולין דף ג עמוד ב

להאי לישנא דאמרת מומחין אין שאין מומחין לא רוב מצויין אצל שחיטה מומחין הן להך לישנא דאמרת שאין מוחזקין לא לעלופי לא חיישינן. ודעת הגאונים ז"ל דכי מכשירין שחיטת שאינן מומחין אצלינו היינו על דעת שנבדוק אותו לאחר שחיטה כל היכא דאיתא קמן, ואי אזיל ליה נמי מכשירין שחיטתו בדיעבד, אבל היכא דאיתא לקמן לא אכלינן משחיטתו עד דנבדקיה, והיינו דלא אמרו להא [לישנא] לשאין מומחין לא חיישינן כדאמרינן באידך לעלופי לא חיישינן, דהתם ודאי לא חיישינן כלל ואפילו היכא דאיתא קמן, אבל בהא כיון דמיעוטא איכא שאין מומחין חוששין לו כל היכי דאיתא למבדקיה לאחר ששחט מיהת.

אבל רבינו מורי הרא"ה ז"ל נוטה לדברי קצת האחרונים ז"ל דאף לשאינן מומחין לא חיישינן כלל אפילו היכא דאיתיה קמן, דכיון דרוב מצויין אצל שחיטה מומחין ודין תורה הוא ללכת אחר הרוב ואפילו לכתחלה, שוב אין לנו לחוש לכלום, והא דלא נקיט לשאין מומחין לא חיישינן משום דהאי טעמא בעי אמאי לא חיישינן להכי, כיון שכל שאינו יודע הלכות שחיטה אסור לאכול משחיטתו, ולהכי נקטינן טעמא דרוב מצויין אצל שחיטה מומחין הן, וכן נראה, וכן עיקר להלכה.

וא"ת וכי רוב מצויין אצל שחיטה מומחין מאי הוי דהא איכא חזקת בהמה שהיא בחזקת איסור כדאיתא לקמן בפירקין (ט' א'), ואם כן סמוך מיעוט דשאין יודעין הלכות שחיטה לחזקה זו והוה ליה כפלגא ופלגא וכדאמרינן בפרק האשה שהלך (יבמות קי"ט א'), ויש מתרצים דרוב מצוין דקאמר הכא לאו דוקא רוב אלא כמו כל, וכההיא דאמרינן בפרק בתולה נשאת (י"ג ב') רוב עכו"ם פרוצים בעריות דבעי למימר כל כדאיתא התם, והכא נמי מיעוטא דמיעוטא הוא דהוי כמאן דליתא בכל דוכתא, ולי נראה שלא חשו למיעוט וחזקה אלא למיעוט שהוא בודאי אסור, אבל הכא אפילו המיעוט שאינו יודע הלכות שחיטה אינו אסור בודאי דדילמא שחיט שפיר, וכדפרישית ביבמות בס"ד.